

Ilmatar Merikarvia Oy

## **Pyynevankankaan tuulivoimahanke, Merikarvia**

### **Perusteltu päätelmä**

Perusteltu päätelmä on yhteysviranomaisen hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista tekemä perusteltu johtopäätös, joka on tehty arviointiselostuksen, siitä annettujen mielipiteiden ja lausuntojen sekä yhteysviranomaisen oman tarkastelun pohjalta. Perusteltu päätelmä perustuu ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain (252/2017, jäljempänä YVA-laki) 23 §:ään.

Ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteysviranomaisena on toiminut 31.12.2025 saakka Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ja 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto.

## **1 Hanketiedot**

### **1.1 Hankkeen perustiedot**

Pyynevankankaan tuulivoima Merikarvia.

Hankkeesta vastaava on Ilmatar Merikarvia Oy. Hankkeesta vastaavan konsulttina ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä on toiminut Ramboll Finland Oy.

### **1.2 Hankkeen ja sen vaihtoehtojen kuvaus**

Ilmatar Merikarvia Oy suunnittelee tuulivoimaloiden rakentamista Merikarvian Pyynevankankaan alueelle. Tuulivoimaloiden lisäksi alueelle rakennetaan tarvittavat rakennus- ja huoltotiet sekä liittynät alueen sähköverkkoon. Hankealue sijoittuu noin 14 kilometriä Merikarvian kuntakeskuksesta pohjoiseen, Kasalan ja Kallträskin kylien väliselle alueelle rajautuen Kristiinankaupungin kuntarajaan ja Pohjanmaan maakuntarajaan. Hankealueen laajuus on noin 1400 ha.

Arviointiselostuksessa on tarkasteltu kahta toteuttamisvaihtoa, joissa hankealueelle rakennetaan joko kahdeksan tai vaihtoehtoisesti kuusi tuulivoimalaa. Tuulivoimaloiden yksikköteho on alustavasti 7–10 MW ja puiston kokonaiskapasiteetti noin 56–80 MW. Voimaloiden suunniteltu napakorkeus on korkeintaan 225 metriä ja lavan pituus korkeintaan 125 metriä, jolloin yksittäisen voimalan kokonaiskorkeus on enimmillään 350 metriä.

Tuulivoimapuiston liittämiseksi kantaverkkoon on tarkasteltu kahta eri liityntävaihtoehtoa. Tuulivoimalat on suunniteltu liitettäväksi kantaverkkoon joko hankealueen koillispuolella sijaitsevalla Fingridin uudella Isojoen Arkkukallion sähköasemalla tai vaihtoehtoisesti hankealueen luoteispuolella sijaitsevalla Ilmatar Oy:n Riskulan sähköasemalla.

**Arvioidut vaihtoehdot**

- VE0: Tuulivoimaloita ja niiden liityntää kantaverkkoon ei toteuteta. Vaihtoehto toimii arvioinnissa vertailuvaihtoehtona.
- VE1: Pyynevankankaan alueelle rakennetaan enintään 8 tuulivoimalan tuulivoimapuisto.
- VE2: Pyynevankankaan alueelle rakennetaan enintään 6 tuulivoimalan tuulivoimapuisto.
- SVEA: Tuulivoimapuiston sähkönsiirto toteutetaan maakaapelilla Ilmatar Merikarvia Oy:n Kultakallion hankealueen sisäiselle sähköasemalle, josta jatketaan 110 kV:n ilmajohdolla Fingrid Oyj:n uudelle Arkkukallion sähköasemalle pääosin suunnitteilla oleva Suomen Hyötytuuli Oy:n Korpi-Matin tuulivoimahankkeen 110 kV voimajohdon sekä Fingrid Oyj:n nykyisen Arkkukallio-Uivila 400 kV voimajohdon rinnalla samoissa johtokäytävissä.
- SVEB: Tuulivoimapuiston sähkönsiirto toteutetaan maakaapelilla hankealueen itäpuolelta valtatie 8 reunaan pohjoiseen Riskulan sähköasemalle.

YVA-menettelyn rinnalla laaditaan Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen osayleiskaavaa. Osayleiskaava ja YVA-menettely toteutetaan kuitenkin erillismenettelynä. Osayleiskaava laaditaan alueidenkäyttölain 77 a § tarkoittamana oikeusvaikutteisena yleiskaavana, jonka perusteella voidaan myöntää yleiskaavan mukaisten tuulivoimaloiden rakentamisluvat yleiskaavassa osoitetuille tuulivoimaloiden alueille (tv-alueet).

## **2 Ympäristövaikutusten arviointimenettely**

### **2.1 Arviointiselostuksen vireilletulo**

Ympäristövaikutusten arviointimenettely (jäljempänä arviointimenettely) on tullut vireille, kun hankkeesta vastaava Ilmatar Merikarvia Oy on toimittanut ympäristövaikutusten arviointiohjelman (jäljempänä arviointiohjelma) yhteysviranomaiselle 15.1.2024. Arviointiohjelma oli nähtävillä 18.1.2024–19.2.2024 ja yhteysviranomainen antoi siitä lausuntonsa 1.3.2024. Arviointiohjelmavaiheessa yhteysviranomaisena toimi Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (jäljempänä ELY-keskus).

Hankkeesta vastaava on toimittanut 11.11.2025 yhteysviranomaiselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen (jäljempänä arviointiselostus) perustellun päätelmän antamista varten.

Hankkeeseen sovelletaan ympäristövaikutusten arviointimenettelyä YVA-lain liitteen 1 kohdan 7 e perusteella.

## 2.2 Arviointiselostuksesta tiedottaminen ja kuuleminen

Yhteysviranomainen tiedotti arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä pidosta sekä mielipiteiden ja lausuntojen esittämisen mahdollisuudesta julkisella kuulutuksella 20.11.2025 – 20.1.2026. Kuulutus julkaistiin 20.11.2025-31.12.2025 välisenä aikana Varsinais-Suomen ELY-keskuksen verkkosivuilla [www.ely-keskus.fi/kuulutukset/varsinais-suomi](http://www.ely-keskus.fi/kuulutukset/varsinais-suomi) (suomeksi) ja [www.ntm-centralen.fi/kungorelser/egentliga-finland](http://www.ntm-centralen.fi/kungorelser/egentliga-finland) (ruotsiksi) sekä 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontaviraston verkkosivuilla [www.lvv.fi](http://www.lvv.fi) > Ajankohtaista. Tieto kuulutuksesta lähetettiin Merikarvian kunnalle, Kristiinankaupungin kaupungille ja Isojoen kunnalle julkaistavaksi kuntalain (410/2015) 108 §:n mukaisesti. Lisäksi arviointiselostuksesta ja sen nähtävillä pidosta sekä mahdollisuudesta mielipiteiden ja lausuntojen esittämiseen tiedotettiin Merikarvia lehdessä ja Suupohjan Sanomissa 20.11.2025 julkaistuilla lehti-ilmoituksilla.

Arviointiselostukseen on voinut tutustua kuulemisaikana:

- Ympäristöhallinnon verkkopalvelussa osoitteessa [www.ymparisto.fi/pyynevankankaan-tuulivoima-YVA](http://www.ymparisto.fi/pyynevankankaan-tuulivoima-YVA)
- Merikarvian kunnantalolla (Kauppatie 40, 29900 Merikarvia), Kristiinankaupungin kaupungintalolla (Aitakatu 1, 64100 Kristiinankaupunki) ja Isojoen kunnantalolla (Teollisuustie 1, 64901 Isojoki)

Arviointiselostusta esiteltiin yleisötilaisuudessa keskiviikkona 3.12.2025 Merikarvian kunnantalolla. Lisäksi arviointiselostusta esiteltiin etäyhteydellä (Teams) keskiviikkona 17.12.2025.

## 3 Arviointiselostuksesta annetut lausunnot ja mielipiteet

Yhteysviranomainen pyysi lausunnot arviointiselostuksesta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta viranomaisilta, joita asia todennäköisesti koskee. Arviointiselostuksesta toimitettiin yhteysviranomaiselle 13 lausuntoa ja kaksi mielipidettä. Lausunnon antoivat seuraavat viranomaiset: Kauhajoen kaupungin ympäristöpalvelu, Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosasto, Pohjanmaan elinvoimakeskuksen liikenneosasto, Seinäjoen museot, Pohjanmaan museo, Etelä-Pohjanmaan liitto, Satakunnan Museo, Kristiinankaupungin kaupunginhallituksen kaavoitusjaosto, Metsähallitus, Pohjanmaan liitto, Satakuntaliitto, Luonnonvarakeskus ja Länsirannikon ympäristöyksikkö. Mielipiteen antoivat seuraavat tahot: Metsänhoitoyhdistys Satakunta ry ja Fingrid Oyj.

Seuraavassa on esitetty yhteysviranomaisen näkemys kuulemispalautteen keskeisestä sisällöstä. Lausunnot ja mielipiteet löytyvät kokonaisuudessaan osoitteesta [www.ymparisto.fi/pyynevankankaan-tuulivoima-YVA](http://www.ymparisto.fi/pyynevankankaan-tuulivoima-YVA).

### 3.1 Yhteenveto lausunnoista

#### Yleistä

Lausunnoissa katsottiin, että ympäristövaikutusten arviointiselostus on pääosin laadittu kattavasti ja siinä esitetyt johtopäätökset vaikutusten merkittävydestä ovat

todennäköisesti oikeita. Lausunnoissa on kuitenkin korostettu, että arviointiselostuksessa esitetyt toimenpiteet haitallisten vaikutusten vähentämiseksi tulee myös tosiasiallisesti toteuttaa, jotta tehdyt johtopäätökset ovat luotettavia.

### **Hankevaihtoehdot**

Lausunnoissa hankkeen ensisijaiseksi sähkönsiirtoreitiksi on puollettu vaihtoehtoa SVEB sen huomattavasti vähäisempien ympäristövaikutusten takia. Ilmajohdon linjausvaihtoehdon SVEA todetaan aiheuttavan mm. merkittävämpiä maisemavaikutuksia, haittavaikutuksia linnustolle sekä pirstovan metsäalueita ja eläinten reviirejä.

Tuulivoimaloiden toteuttamisvaihtoehtojen VE1 ja VE2 välillä ei nähty suurta eroa ympäristövaikutusten kannalta. Pohjanmaan Museo on kuitenkin lausunnossaan katsonut, että haitallisten vaikutusten lieventämiseksi ainakin vaihtoehto VE1:n kaksi pohjoisinta tuulivoimalaa tulisi poistaa sekä huomattavasti madaltaa voimaloiden napa- ja maksimikorkeuksia.

Useassa lausunnossa on korostettu hankkeen yhteisvaikutuksia muiden lähialueen hankkeiden kanssa ja tuotu esiin yhteisvaikutusten arvioinnin haasteellisuus. Osassa lausuntoja katsottiin, että yhteisvaikutukset on arvioitu puutteellisesti, kun toisissa niiden arviointia pidettiin poikkeuksellisen kattavana.

### **Vaikutukset linnustoon**

Lausunnoissa on pääsääntöisesti todettu, että selostuksen johtopäätökset hankkeen merkittävistä vaikutuksista useisiin lintulajeihin ovat todennäköisesti oikeita. Lausunnoissa katsottiin, ettei hankkeen huomattavia vaikutuksia lähialueen linnustoon voida täysin poistaa tai lieventää edes teknisin ratkaisuin tai muilla toimenpiteillä, mistä syystä haittavaikutusten kompensointi nähdään erityisen tärkeäksi. Jotta kompensointitoimista saadaan varmasti hyötyä, se edellyttää myös niiden toimivuuden seuraamista. Lisäksi tulee olla ehdoton varmuus siitä, että myös muut selostuksessa esitetyt haittojen lieventämiseksi tehtävät toimenpiteet toteutuvat.

Linnustovaikutusten arviointia on pidetty pääasiassa kattavana, mutta lausunnoissa on tuotu esiin joitain arvioinnissa todettuja puutteita ja epävarmuuksia. Luonnonvarakeskus on todennut, että kanalintujen soidinselvitysten tulokset on syytä ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa. Kanalintuihin kohdistuvien vaikutusten arvioinnissa saattaa olla riski virhearvioille, etenkin kun huomioidaan myös muu rakentuva tai suunnitteilla oleva tuulivoima, sillä pienetkin soittimet voivat olla merkittäviä paikalliselle poikastuotannolle.

Metsähallitus on huomauttanut myös, ettei yksittäisen tuulivoimalapaikan etäisyys linnustollisesti arvokkaista kohteista anna kattavaa kuvaa häiriövaikutuksen suuruudesta, kun alueelle sijoitetaan useita voimaloita. Hankkeen toteuttaminen edellyttää laajoja rakennus- ja maanmuokkaustöitä, jolloin vaikutukset tulevat todennäköisesti ulottumaan myös linnustollisesti arvokkaiden kohteiden ympäristöön. Hankealueen läheisyyteen sijoittuvilla suoalueilla on suuri merkitys suo- ja kosteikkolajistolle.

Etelä-Pohjanmaan liitto pitää linnustovaikutusten arvioinnin puutteena myös sitä, ettei arviointiselostus sisällä petolintuihin kohdistuvien yhteisvaikutusten mallinnuksia. Lisäksi lausunnoissa on muistutettu, että hankealueella liikkuu säännöllisesti merikotkia, jolloin hanke voi lisätä merikotkan törmäysriskiä alueella.

### **Muut luontovaikutukset**

Lausunnoissa on muistutettu, että vaikka suunnitelluille voimalapaikoille ei sijoitu luontokohteita, tulee sähkönsiirtoreittien alueille sijoittuvat liito-oravien elinpiirit, susireviirit ja ilveksen pentue-elinpiiri sekä rauhoitetun valkolehdokin kasvupaikat huomioida reittien suunnittelussa. Luonnonvarakeskuksen lausunnon mukaan arvioinnissa olisi ollut syytä selvittää lisää, millaisia elinympäristövaatimuksia majavalla on, ja tätä kautta arvioida hankkeen vaikutuksia lajiin ja selvittää millä tavoin näitä vaikutuksia voidaan välttää.

Lausunnoissa on tuotu esiin myös hankkeen aiheuttaman pirstoutumisen haitalliset vaikutukset metsä- ja suoluontoon ja eläinten elinpiireihin. Hankkeen aiheuttamat häiriövaikutukset ja elinympäristöjen heikkeneminen lisäävät ekologista painetta häiriöstä vapaina säilyvillä alueilla.

### **Maisemavaikutukset**

Lausunnoissa on todettu selostuksessa olevien havainnekuvien olevan puutteellisia maisemaan kohdistuvien yhteisvaikutusten sekä Lauhanvuoren ja Selkämeren kansallispuistoon kohdistuvien näkymien osalta ja katsottu, että niitä on jatkosuunnittelun yhteydessä täydennettävä.

### **Vaikutukset alueidenkäyttöön**

Satakuntaliitto on lausunnossaan katsonut, että Pyynevankankaan tuulivoimahanketta ei voida pitää Satakunnan vaihemaakuntakaavan 1 mukaisena.

Maakuntaliittojen lausunnoissa on tuotu esiin joitain arviointiselostuksessa todettuja puutteita mm. koskien maakuntakaavojen suunnittelumääräyksiä ja niiden huomioimista, minkä vuoksi erityisesti sähkönsiirtoreittien kaavanmukaisuuden arviointiin jää epävarmuuksia.

### **Liikennevaikutukset**

Elinvoimakeskusten lausunnoissa on muistutettu, että tuulivoimalan osien kuljetukseen tarkoitetuille liittymille sekä erityiskuljetuksille tulee hakea tarvittavat luvat. tuulivoimaloiden osien kuljetusedellytykset on tarpeellista tutkia ennakkoon tarkasti, sillä 125 metrisen siiven kuljetus pyyhkäisyaloineen voi vaatia esimerkiksi liittymiin muutoksia, joita ei ole taloudellisesti järkevää toteuttaa.

## **3.2 Yhteenveto mielipiteistä**

Metsänhoitoyhdistyksen mielipiteessä on tuotu esille, että samanaikaisten hankkeiden vaikutukset metsätalouteen on arvioitu liian yleisellä tasolla, eikä hankkeen taloudellisia vaikutuksia tilatason pirstoutumiseen ole arvioitu riittävän tarkasti. Mielipiteessä

korostetaan myös, että hanke ei saa aiheuttaa metsänomistajille perusteettomia uusia rajoituksia tai lupavelvoitteita.

Mielipiteessä on korostettu, että hankkeen aiheuttamat metsätaloudelliset menetykset tulee minimoida ja siirtolinjat sijoittaa vähempiarvoisille metsäalueille. Lisäksi menetetyt luontoarvot tulee korvata ekologisella kompensaatiolla tai luonnonarvokaupalla. Tuulivoimaloiden käyttöön päätyttyä alueet tulee palauttaa alkuperäiseen tilaansa ja alueiden metsänkasvatusmahdollisuudet on turvattava.

Mielipiteessä on myös muistutettu, että hankkeen rakentamisen yhteydessä on huomioitava kelirikko ja metsämaiden vesitalouteen kohdistuvat riskit sekä tulee välttää tarpeetonta häirintää. Lisäksi tehtävien toimenpiteiden yhteydessä maanomistajien tiedonsaanti ja vaikutusmahdollisuudet tulee varmistaa.

#### **4 Yhteysviranomaisen arvio arviointiselostuksen riittävydestä ja laadusta sekä laatijoiden pätevydestä**

Yhteysviranomainen on tarkistanut arviointiselostuksen riittävyden ja laadun. Yhteysviranomaisen arvion mukaan Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen arviointiselostus täyttää YVA-lain 19 §:n ja valtioneuvoston ympäristövaikutusten arviointimenettelystä antaman asetuksen (YVA-asetus 277/2017) 4 §:n sisältövaatimukset. Arviointiselostuksessa on esitetty sen laadintaan osallistuneiden koulutus ja kokemus. Yhteysviranomainen katsoo, että hankkeesta vastaavalla on ollut käytettävissään YVA-lain 33 §:n mukaisesti riittävä asiantuntemus arviointiselostuksen ja sen sisältämien erillisselvitysten laatimiseen.

Arviointiselostus on pääosin laadittu arviointiohjelman ja yhteysviranomaisen siitä antaman lausunnon pohjalta eikä se sisällä sellaisia puutteita, jotka estäisivät yhteysviranomaisista laatimasta perusteltua päätelmää hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista. Hankkeen kuvaus, vaikutusten arviointi, vaihtoehtojen merkittävyyden arviointi ja vaikutusten seurantatarve on esitetty ja arvioitu riittävällä tavalla.

Arviointiselostuksessa on kuvattu selkeästi hankesuunnitelmaan arvioinnin ja selvitysten perusteella ohjelmavaiheen jälkeen tehdyt muutokset. Arviointiohjelman verrattuna voimaloiden sijoittelu on hieman muuttunut luontoselvitysten perusteella ja alustava tiesuunnitelma on valmistunut, mikä on huomioitu selostuksessa. Lisäksi sähkönsiirron reittivaihtoehdon SVEA linjausta on muutettu, eikä se enää kulje paikallisesti arvokkaan Mansikkamäen kallioalueen yli. Yhteysviranomainen pitää hyvänä, että arviointiselostuksessa on tuotu esille myös yksittäisen voimalan rakentamisen vaatima pinta-ala (1-2 ha), vaikka niiden osuus hankealueen kokonaispinta-alasta on pieni. Tämä auttaa hahmottamaan tuulivoimalan kokoa ja sen rakentamisen vaatimaa tilaa.

Joidenkin vaikutustyyppien osalta yhteysviranomaisen näkemys vaikutusten suuruudesta ja/tai vaikutuskohteen herkkyydestä voi poiketa selostuksen vertailutaulukoissa esitetyistä. Yhteysviranomainen on tuonut myöhemmissä kappaleissa tapauskohtaisesti esille kantansa vaikutuksista. Joidenkin vaikutustyyppien selvityksiin liittyy puutteita ja epävarmuutta, mikä tulee huomioida hankkeen jatkosuunnittelussa.

Erityisesti luontovaikutusten selvittämistä koskeva raportointi on paikoin esitetty epäselvästi ja tehtyihin selvityksiin on jäänyt puutteita. Havaittujen puutteiden takia vaikutusten suuruuden arviointiin jää epävarmuuksia. On mahdollista, että vaikutuksia tulee selvittää lisää hankkeen edetessä tarkempaan suunnitteluun.

Arviointiselostuksessa on esitetty haitallisten vaikutusten ehkäisy ja lieventämiskeinoja, jotka ovat osittain hyvin yleisluontoisia. Lieventämiskeinoksi on muun muassa esitetty rakentamisalueiden rajaamista mahdollisimman suppealle alueelle, ottamatta kantaa mitä tämä käytännössä tarkoittaa ja miten se toteutetaan. Yhteysviranomaisen katsoo kuitenkin tärkeäksi, että esitettyihin lievennyskeinoihin sitoudutaan ja niitä viedään käytäntöön hankkeen jatkosuunnittelussa. Toimenpiteiden toteuttaminen voi olla välttämätöntä hankkeen merkittävien vaikutusten vähentämiseksi hyväksyttävälle tasolle.

Selostuksessa on esitetty ehdotus hankkeen seurantaohjelmaksi. Ehdotuksen mukaan hankkeen aikana voidaan seurata linnustoa sekä tarvittaessa tehdä melumittauksia, ja lisäksi tuulipuiston vaikutuksia ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen suositellaan arvioitavaksi seurantakyselyllä. Arviointiselostuksesta ei selviä, onko hanketoimija sitoutunut tekemään esittämänsä seurantaa.

## **5 Yhteysviranomaisen johtopäätös hankkeen merkittävistä ympäristövaikutuksista**

Arviointiselostuksen, kuulemispalautteen ja oman tarkastelunsa perusteella yhteysviranomaisen esittää perusteltuna päätelmänään Pyynevankankaan tuulivoimahankkeen merkittävistä vaikutuksista seuraavaa.

Arviointiselostuksessa todennäköisesti merkittäviksi vaikutuksiksi on vaihtoehdossa VE1 tunnistettu vaikutukset FINIBA-alueen luontoarvoihin, eläinlajistoon, erityisesti pöllöihin, soiden ja vesistöjen lintuihin ja majavaan sekä maisemaan. Vaihtoehdon VE2 merkittävimpien vaikutusten on arvioitu kohdistuvan FINIBA-alueeseen ja pöllöihin. Sähkönsiirron vaihtoehdon SVEA on puolestaan katsottu aiheuttavan suuria kielteisiä vaikutuksia valkolehdokkiin, liito-oravan elinpiireihin sekä ilman lieventämistoimia myös arkeologiseen kulttuuriperintöön. Sähkönsiirron vaihtoehdon SVEB vaikutusten on sen sijaan todettu jäävän pääasiassa merkityksettömiksi tai vähäisiksi kielteisiksi, ja vain liito-oravaan on arvioitu kohdistuvan kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia.

Arvioinnissa on todettu, että hankkeen yhteisvaikutukset muiden lähialueella sijaitsevien tuulivoimahankkeiden kanssa nousevat merkittäviksi linnustoon, maisemaan sekä ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen kohdistuvien vaikutusten osalta. Lisäksi kaikki suunnitteilla olevat hankkeet esitetyssä laajuudessaan voivat yhdessä heikentää ekologistia yhteyksiä sekä vaikuttaa alueen virkistyskäyttöön, jolloin nämä vaikutukset voivat kokonaisuudessaan nousta merkittäviksi.

Yhteysviranomaisen yhtyy tehtyihin arvioihin vaikutusten merkittävydestä ja pitää niitä pääsääntöisesti oikeina. Joissain kohdin yhteysviranomaisen näkemys kuitenkin poikkeaa arviointiselostuksessa esitetyistä. Lisäksi hankkeen vaikutukset maankäyttöön ja yhdyskuntarakenteeseen ovat todennäköisesti arviointiselostuksessa esitettyä merkittävämmät.

Yhteysviranomainen nostaa hankkeen merkittävimmiksi vaikutuksiksi linnustoon, luontodirektiivin IV-liitteen lajeihin, maisemaan ja kulttuuriympäristöön, yhdyskuntarakenteeseen sekä maankäyttöön kohdistuvat vaikutukset. Sähkönsiirtovaihtoehdossa SVEA merkittäviä vaikutuksia kohdistuu kasvillisuuteen (valkolehdokki) ja linnustoon (kanahaukka). Molemmista sähkönsiirtovaihtoehdoista aiheutuu lisäksi merkittäviä vaikutuksia liito-oravaan.

Lisäksi hankkeen yhteisvaikutukset muiden lähialueen tuulivoimahankkeiden kanssa voivat olla merkittäviä. Mikäli muut tuulivoimahankkeet toteutuvat, hankkeista todennäköisesti aiheutuu erittäin suuria kielteisiä yhteisvaikutuksia alueen linnustoon, maisemaan, ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen sekä ekologiin yhteyksiin. Useat lähialueen tuulivoimahankkeet niihin liittyvine sähkönsiirtoreitteineen myös rajoittavat maankäyttöä sekä pirstovat metsäalueita. Yhteisvaikutusten merkittävyyden arviointiin liittyy epävarmuutta, koska läheisistä hankkeista osa on vasta suunnitteluvaiheessa.

Yhteysviranomainen pitää selostuksessa tehtyä vaihtoehtojen vertailua riittävänä ja arvioinnin johtopäätöksiä pääpiirteissään oikeina. Erot vaikutuksissa ja vaikutusten merkittävyudessa vaihtoehtojen välillä ovat melko pieniä, Vaihtoehdossa VE2 syntyy kuitenkin vähemmän kielteisiä linnusto- ja maisemavaikutuksia sekä vaikutuksia majavaan, koska voimaloita on vähemmän kuin VE1:ssä ja voimalat sijoittuvat etäämmälle paikallisesti arvokkaiksi linnustoalueiksi todetuista soista sekä majavan elinpiiristä. Sähkönsiirtovaihtoehdolla SVEB on vaihtoehtoa SVEA huomattavasti vähäisempi vaikutus. Vaihtoehdolla SVEA on todennäköisesti suuri kielteinen vaikutus etenkin luonnonsuojelulain nojalla suojeltuun valkolehdokkiin ja liito-oravaan sekä arkeologiseen perintöön, jollei lieventämistoimenpiteitä toteuteta. Sillä on myös merkittävästi suurempi vaikutus linnustoon ja muihin eläimiin sekä elinkeinoin. Jos vaihtoehtoa SVEA halutaan edelleen edistää, tulee rakentamisen luonnonsuojelulain vastaiset haitat pystyä sulkemaan pois riittävällä varmuudella.

Yhteysviranomainen muistuttaa, että arviointiselostuksessa esitetyt arviot hankkeen ympäristövaikutuksista ovat monelta osin riippuvaisia selostuksessa esitettyjen, haittoja lieventävien toimenpiteiden toteuttamisesta ja ympäristönäkökohtien riittävästä huomioimisesta tuulivoimaloiden rakentamisessa ja sijoittelussa. Tämä tulee huomioida hankkeen suunnittelun myöhemmissä vaiheissa.

## 5.1 Luontovaikutukset

Yhteysviranomainen toteaa, että tehdyt selvitykset ovat pääosin riittäviä merkittävien luontovaikutusten tunnistamiseksi ja YVA-menettelyn kannalta asianmukaisen arvioinnin toteuttamiseksi. Kuitenkin esimerkiksi ilvekseen, viitasammakkoon, muuttolinnustoon ja sääkseen kohdistuvien vaikutusten tosiasiallisesta suuruudesta jää yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan epävarmuutta.

Ilmastovaikutusten arvioinnin mukaan voimaloiden ja uusien teiden alta raivataan noin 39,6 (VE2) ha tai 31,6 (VE2) olemassa olevaa metsäalaa. Arvio sähkönsiirtoreittien vuoksi raivattavista enimmäispinta-aloista on vaihtoehdossa SVEA 32 ha ja vaihtoehdossa SVEB 6 ha. Tämän metsäelinympäristön menetyksen vaikutusta ja vaikutuksen mittakaavaa olisi tullut arvioida tarkemmin myös luontovaikutusten arvioinnin yhteydessä.

### 5.1.1 Vaikutukset kasvillisuuteen ja luontotyypeihin

Yhteysviranomaisen katsoo, että kasvillisuuteen ja luontotyypeihin kohdistuvat vaikutukset on tunnistettu oikein ja vaikutusten arviointi on riittävää ja seikkaperäistä. Yhteysviranomaisen yhtyy kasvillisuutta ja luontotyypejä koskeviin arvioinnin johtopäätöksiin ja puoltaa kappaleessa 9.6 mainittujen lieventävien toimenpiteiden toteuttamista. Vaihtoehdon VE2 kasvillisuuteen ja luontotyypeihin kohdistuvat vaikutukset ovat vaihtoehdon VE1 vaikutuksia vähäisemmät.

### 5.1.2 Vaikutukset linnustoon

Yhteysviranomaisen yhtyy arvioinnin johtopäätöksiin vaikutusten merkittävydestä soiden ja vesistöjen lintujen, pöttöjen, varpuslintujen sekä kanalintujen osalta. On kuitenkin huomioitava, että vaikutukset moniin linnustollisiin arvoihin ovat nousseet tarkastelussa kohtalaisiksi, ja vain vaikutukset varpuslintuihin ja muuhun metsälinnustoon on arvioitu vähäiseksi. Yhteysviranomaisen toteaa, että hankkeesta aiheutuvien linnustoon kohdistuvien haitallisten kokonaisvaikutusten on mahdollista olla merkittäviä.

Erääksi keskeisimmistä luontovaikutuksista nousee hankkeen vaikutus valtakunnallisesti arvokkaaseen Merikarvian pohjoisosan suot FINIBA-lintualueeseen.

Yhteysviranomaisen yhtyy arvioinnin johtopäätöksiin, joissa vaikutusten todetaan olevan erittäin suuria merkittäviä kielteisiä vaihtoehdossa VE1 ja suuria merkittäviä kielteisiä vaihtoehdossa VE2.

Hankkeen linnustovaikutusten arvioinnin tueksi toteutetut maastoselvitykset ovat pääosin riittäviä. On kuitenkin todettava, että koska Siltanevan pohjoisosassa oleva sääksireviiri ei ole ollut petolintuseurannan aikana käytössä, ei kyseistä reviiriä käyttävän yksilön lentokäyttäytymistä ole voitu seurata. Tällöin kyseiseen pesään kohdistuvia vaikutuksia ei ole voitu tarkastella, ja vaikutusten suuruus jää epäselväksi. Luonnonsuojelulain (LSL) 73 §:n nojalla suurten petolintujen pesäpuut ovat suojeltuja, jos pesä on käytössä toistuvasti. Toistuvana käyttönä on pidetty myös tilannetta, jossa joinakin vuosina pesä on tyhjiällä. Yhteysviranomaisella olevan uusimman tiedon mukaan pesä on ollut 7.7.2024 tehdyssä tarkastuksessa asuttu. Pesä sijaitsee Sääksisäätiön kahden kilometrin suositusta lähempänä lähintä voimalaa. Yhteysviranomaisen katsoo, että LSL 7 §:n varovaisuusperiaatteen mukaisesti kyseiseen reviiriin kohdistuvia vaikutuksia on pidettävä tarkempien selvitysten puuttuessa merkittävänä.

Muuttolinnustoon kohdistuvat vaikutukset on arvioitu merkittävydeltään kohtalaisiksi kielteisiksi. On kuitenkin huomautettava, että törmäysmallinnuksen perusteella mm. merikotkaan kohdistuva törmäyskuolleisuus on huomattavan suurta. Mallinnuksen lähtöoletuksena käytetyt arviot hankealueen läpi muuttavista merikotkien ja joidenkin muiden lajien määristä vaikuttavat kuitenkin poikkeuksellisen suurilta. Arvioinnin oikeellisuudesta jää täten epävarmuutta, ja on siksi epäselvää, kuinka suuriksi vaikutukset tosiasiallisesti muodostuvat. Yhteysviranomaisen katsoo muuttolinnustoon kohdistuvien vaikutusten merkittävyyden jäävän arvioinnin perusteella epäselväksi.

Arviointiselostuksen kappaleessa 10.6 on kuvailtu mahdollisia linnustoon kohdistuvia vaikutuksia lieventäviä toimenpiteitä, kuten voimala- ja sähkönsiirtorakenteiden sijoittaminen, rakentamisen ajoittaminen lintujen pesimäkauden ulkopuolelle sekä päiväpetolintujen ja pöllöjen reviirien ohjaaminen riskialttiiden alueiden ulkopuolelle pönttöjen ja tekopesien avulla. Lisäksi törmäyskuolemia voidaan vähentää maalaamalla voimalarakenteita sekä voimaloihin asennettavilla äänikarkottimilla ja roottorien pysäytysautomaatiikalla. Yhteysviranomaisen pitää näiden toimenpiteiden toteuttamista välttämättömänä merkittävien haittavaikutusten välttämiseksi. Kunkin lieventävän toimenpiteen tarvetta voidaan kuitenkin tarkastella tarkemmin vasta, kun hankkeen suunnitelmat tarkentuvat samaan aikaan vireillä olevan kaavamenettelyn edetessä.

### 5.1.3 Vaikutukset luontodirektiivin IV-liitteen lajeihin

EU:n luontodirektiivin IV-liitteen lajit ovat tiukasti suojeltuja lajeja, joiden lisääntymis- tai levähdyspaikkoja ei luonnonsuojelulain (9/2023) 78 §:n nojalla saa heikentää tai hävittää. Selostuksessa on tunnistettu lajeihin kohdistuvat vaikutukset, niiden suuruus sekä lajien herkkyys muutoksille oikeansuuntaisesti. Liito-oravan, ilveksen ja viitasammakon osalta arvioinnin johtopäätöksissä on yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan tarkennettavaa.

Liito-orava on EU:n luontodirektiivin IV-liitteen laji. Alueelta havaittiin useita liito-oravan elinpiirejä sekä lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Liito-oravaan ei arvioida kohdistuvan todennäköisesti merkittäviä vaikutuksia hankealueella tapahtuvasta toiminnasta. Liito-oravan kannalta sähkönsiirrolla on kuitenkin tunnistettu olevan merkittäviä vaikutuksia.

Hankealueelta rajattiin hankkeen luontoselvityksissä useita viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkoja. Hankkeen luontoselvityksessä todetaan, että eräs viitasammakolle soveltuva elinympäristö jäi kartoittamatta, jolloin vaikutuksia ei sen osalta voida arvioida. Kuitenkin arvioinnissa tunnistetaan, että mikäli tämä selvittämättä jäänyt oja toimisi viitasammakon lisääntymis- ja levähdyspaikkana, olisivat vaikutukset kummassakin vaihtoehdossa merkittäviä. Katsoen lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskevan täyden heikentämiskiellon ja täten vaikutuksen lainvastaisuuden, yhtyy yhteysviranomaisen tähän tulkintaan. Arvioinnissa todetaan, että vaikutuksia viitasammakkoon ei kohdistu vaihtoehdosta VE2, ja vaihtoehdosta VE1 kohdistuvan lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkaan kohtalaisia kielteisiä vaikutuksia. Koska lajin lisääntymis- ja levähdyspaikkoja koskee lain mukainen heikentämiskiello, on tämä vaikutus hankkeen toteutuessa lievennettävä. Euroopanmajavaan arvioidaan kohdistuvan vaihtoehdossa VE1 suuria kielteisiä vaikutuksia, jotka kohdistuvat lajin elinpiiriin. Vaihtoehdossa VE2 vaikutukset arvioidaan vähäisiksi.

Selostuksessa havainnot ilveksestä on esitetty siten, että alueen merkitys ilvekselle ja siten myös lajiin kohdistuvat vaikutukset jäävät epäselväksi. Alueen ilveshavaintoja ja lajiin kohdistuvia vaikutuksia käsittelevää osuutta tulee selventää kaavaehdotuksessa, jotta voidaan asianmukaisesti poissulkea lajin lisääntymis- tai levähdyspaikkoihin kohdistuvat vaikutukset. Pentuehavainnot yleisesti viittaavat tarpeeseen tarkastella alueen merkitystä ilvekselle perusteellisemmin. Yhteysviranomaisen katsoo, että ilveksen osalta vaikutusten suuruus ja siten merkittävyys jää epäselvien lähtökohtien takia epävarmaksi, ja vaikutus voi olla arvioitua suurempi.

#### 5.1.4 Sähkönsiirtovaihtoehtojen luontovaikutukset

Sähkönsiirtovaihtoehdon SVEA osalta maakaapelireitille sijoittuvien valkolehdokki-esiintymien häviäminen on tunnistettu merkittävästi haitalliseksi vaikutukseksi. Valkolehdokki on luonnonsuojelulain (LSL) 74 §:n tarkoittama rauhoitettu kasvilaji ja valkolehdokkiesiintymän osalta on noudatettava kyseisessä lainkohdassa asetettuja rajoituksia. Sähkönsiirtolinjan rakentamista ei katsota tavanomaiseksi rakentamiseksi, johon voitaisiin soveltaa LSL 82 §:n mukaista yleispoikkeusta selostuksessa esitetyllä tavalla.

Selostuksessa mainitulla tavalla arvokkaat luontokohteet tulee merkitä maastoon rakentamisen aikaisten vaikutusten välttämiseksi. Sähkönsiirron vaihtoehdosta SVEB ei arvioinnin perusteella aiheudu merkittäviä vaikutuksia kasvillisuuteen. Yhteysviranomaisen yhtyy arvioinnin johtopäätöksiin sähkönsiirron kasvillisuusvaikutuksista ja katsoo valkolehdokkiesiintymän osalta vaikutusten lieventämisen tarpeelliseksi selostuksen kappaleessa 9.6. esitetyllä tavalla.

Sähkönsiirtolinjan SVEA läheisyyteen sijoittuvan kanahaukan pesän kohdalla on tunnistettava, että kyseessä on LSL 70 §:n 3 momentin tarkoittama rauhoitetun lajin yksilön toistuvasti käyttämä pesä, jota koskee vahingoittamiskielto. Vaasan hallinto-oikeuden päätöksen VHaO 147/2026 mukaan vahingoittamiseksi katsotaan myös sellainen toiminta, joka muuttaisi kanahaukan pesinnän tarvitsemia olosuhteita ja vaikuttaisi siten haitallisesti pesintään. Esitetystä arvioinnista ei käy ilmi, muodostuisivatko hankkeen vaikutukset yksinään tai Kultakallion hankkeen sähkönsiirron kanssa tällaisiksi päätöksen tarkoittamiksi haitallisiksi vaikutuksiksi.

Yhteysviranomaisen yhtyy arvioinnin johtopäätökseen, että liito-oravan kulkuyhteyksiin kohdistuu merkittävä kielteinen vaikutus sähkönsiirron vaihtoehdossa SVEA. Koska kulkuyhteyden katkeaminen tapahtuu lajin lisääntymis- ja levähdyspaikan ja saman reviirin todennäköisesti keskeisen ravinnonhankinta-alueen välillä, on vaikutusta lievennettävä, jotta lisääntymis- ja levähdyspaikka ei heikentyisi LSL 78 §:n vastaisella tavalla.

Myös sähkönsiirron vaihtoehdon SVEB osalta arvioinnissa todetaan yhden liito-oravan lisääntymis- ja levähdyspaikan tärkeän kulkuyhteyden heikentyvän maakaapelin perustamisen myötä. Yhteysviranomaisen katsoo, että vaikutusta liito-oravan kulkuyhteyksiin on mahdollisesti aliarvioitu ja vaikutus saattaa olla merkittävä myös vaihtoehdossa SVEB. Kyseessä on lain tiukasti suojelema kohde, eikä tarkastelua ole tehty tunnistuen myös kulkuyhteyksien heikentymättömyyden yhteyttä lisääntymis- ja levähdyspaikan heikentymättömyyteen,

Arviointiselostuksen kappaleessa 11.6 esitetyt lieventävät toimet katsotaan hyviksi ehdotuksiksi. Edellä mainittujen lakisääteisten kohteiden huomioimiseksi on lieventäviä toimia toteutettava.

#### 5.2 Vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön

Yhteysviranomaisen arvion mukaan maiseman ja kulttuuriympäristön arvoalueet on kuvattu YVA-selostuksessa asianmukaisesti. Maisemavaikutusten osalta arvioinnissa on

kuitenkin joitain epäjohtonmukaisuuksia. Esimerkiksi Trollsin ja Siipyyn kirkonkylät ovat herkkyydeltään suuria ja maiseman muutos on arvioitu vähäiseksi, jolloin ristiin-taulukoimalla vaikutuksen merkittävyys olisi kohtalainen eikä selostuksessa esitetty vähäinen.

Arviointiselostuksen mukaan tuulivoimaloiden maisemavaikutus on hallitseva 8–10 kilometriin saakka. Maisemavaikutusten arviointi tuulivoimarakentamisessa -oppaan (Ympäristöministeriö, 2024) mukaan maisemallinen vaikutus merellä voi kuitenkin olla hallitseva jopa 20 kilometriin saakka ja tämä tulisi huomioida myös lähelle rantaviivaa sijoittuvissa hankkeissa.

Arvioinnissa tehdyn näkymäalueanalyysin mukaan tuulivoimaloilta on näkyvyyttä maakunnallisesti merkittävien rakennettujen kulttuuriympäristöjen Riispyyn ja Kasalan kyläalueille. Selostuksessa esitetyn johtopäätöksen perusteluja siitä, etteivät tuulivoimalat näy kyläalueille merkittävästi, olisi tästä syystä tullut tarkentaa. Arvioinnin epävarmuustekijänä on tuotu esiin, että puuston ja muun kasvillisuuden kasvaminen sekä avohakkuut ja puuston harventaminen voivat muuttaa maiseman luonnetta ja näkymiä lyhyessäkin ajassa. Tämä on hyvä huomioida etenkin hankkeen lähivaikutusalueella, sillä näkösuojana toimivan puuston pysyvyydestä ei voida varmistua ja eri vuodenaajat vaikuttavat näkymään. Havainnekuvat on laadittu kesäaikaan.

Selostuksessa olisi ollut tarpeen arvioida tarkemmin, mille merialueen osalle vaikutus on merkittävin ja tehdä alueelta havainnekuvia. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan Selkämeren kansallispuisto ja RKY-alueet, mukaan lukien Yttergrundin majakka, ovat tässä suhteessa herkimpiä. Vaikka joissain kohdin Yttergrundin majakkasaarelta ei ole voimaloihin puuston vuoksi suoraa näköyhteyttä, olisi vaikutusten merkittävyyttä saarelle tullut arvioida havainnekuvin.

Selkämeren kansallispuiston osalta yhteysviranomainen ei yhdy arviointiselostuksessa esitettyyn päätelmään alueen maisemallisen herkkyyden tasosta, vaan katsoo vaikutuskohteen herkkyyden olevan kohtalaisen sijaan suuri. Kansallispuistojen tarkoituksena on säilyttää Suomen luonnon arvokkaimmat kohteet, niiden eliölajisto ja erilaiset elinympäristöt sekä *maisemalliset* erityispiirteet.

Pimeän ja hämärän aikaan tuulipuiston hallitseva vaikutus maisemaan voi sekä merellä että maalla ulottua valoisaa aikaa laajemmalle, mikä olisi ollut hyvä arvioida erikseen. Pimeässä ei mantereellakaan ole maisemassa muita elementtejä, korkeintaan joitakin muita valoja, ja hämärässä maisemassa valopisteet häiritsevät muiden maisema-elementtien havaitsemista. Valojen vaikutus tulee ottaa huomioon arvioitaessa maisemaan kohdistuvan muutoksen suuruutta. Muun muassa pimeän aikaisten vaikutusten vuoksi yhteysviranomainen katsoo, että vaikutusarviointin perusteella ei voida poissulkea Pyynevan hankkeesta Ahlaisten maisema-alueeseen kohdistuvia maisemavaikutuksia.

Hankealueen paikalliseen maisemaan kohdistuvien vaikutusten osalta yhteysviranomainen toteaa, että voimaloiden betoniperustusten maisemointi on syytä

suunnitella, jos perustukset jätetään purkamisen jälkeen paikalleen. Suunnittelutiedolla on vaikutusta alueen jatkokäyttöön sekä maanomistajiin ja asukkaisiin

### 5.3 Vaikutukset yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön

Yhteysviranomainen katsoo, että alueen kaavoitustilanne on esitetty YVA-selostuksessa pääosin asianmukaisesti. Maakuntakaavaa koskevassa osiossa olisi ollut syytä esittää myös maakuntakaavan vesien tilaa koskeva yleismääräys.

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan vaihtoehtojen VE1 ja VE2 merkittävyyttä yhdyskuntarakenteeseen ja maankäyttöön tulee vielä tarkastella hankkeen jatkosuunnittelun yhteydessä huomioiden esimerkiksi se, että alueen luonto- ja linnustollisten arvojen yhteensovittaminen tuulivoimarakentamisen kanssa on tällä hetkellä selvitysvaiheessa.

Aluetta ei ole osoitettu Satakunnan maakuntakaavassa tuulivoimaloiden alueeksi, joten jatkosuunnittelussa tulee vielä tarkastella maakunnallisesti merkittävän kokoluokan tuulivoimalan soveltuminen alueelle. Huomioitava on, että hankkeen tulee sopia maakuntakaavassa osoitettujen tuulivoima-alueiden kokonaisuuteen eikä se saa vaikeuttaa maakuntakaavan toteutumista. Hanketta tulee vielä tarkastella huomioiden maakuntakaavan tavoitteet sekä vesien tilaa ja tuulivoimaa koskevat maakuntakaavan yleismääräykset sekä YVA-menettelyssä annettu perusteltu päätelmä.

Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan hankkeen toteutuksessa tulee riittävällä tasolla huomioida myös vireillä olevat kaavat ja niitä varten laaditut selvitykset. Satakunnan maakuntakaavan 2050 luonnoksessa hankealue sijoittuu kokonaisuudessaan matkailun ja virkistysalueen kehittämisvyöhykkeelle. Lisäksi tulee huomioida, että hankealueen läpi kulkee Satakunnan maakuntakaava 2050:ssä esitetty viherkäytävä (Satakunnan viherrakenneselvitys 2021), joka toimii ylimaakunnallisena ekologisena yhteytenä Pohjanmaalle Bruumosen ja muiden alueen suojelujen kautta. Kyseinen käytävä on esitetty maakuntakaavaluonnoksessa ekologisena yhteystarpeena.

Arviointiselostuksessa on tuotu esiin, että Satakunnan maakuntakaavan 2050 luonnoksessa Pyynevänselän hankealue on osoitettu tuulivoimatuotannon selvitysalueena (se-tv). Selvitysalueen osalta tulee lisäksi huomioida merkintää koskeva selitys: *"merkinnällä osoitetaan sellaiset alueet, joiden maankäyttöön kohdistuu muutospaineita eikä niiden maankäyttöä ole voitu ratkaista maakuntakaavaa laadittaessa. Merkittävyytensä vuoksi alueet katsotaan tarpeelliseksi osoittaa maakuntakaavassa. Alueidenkäytön ratkaiseminen edellyttää lisäselvityksiä ja jatkosuunnittelua."*

Maakuntakaavaa koskevassa vaikutusten arvioinnissa muiden maakuntien kaavatilannetta on avattu, mutta selostuksessa olisi tullut vielä tarkentaa, miten hanke kokonaisuudessaan suhteutuu Etelä-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakuntakaavoihin. Hankkeen sijoittuessa maakuntien rajalle, tulee ylimaakunnallisiin vaikutuksiin kiinnittää huomiota myös maakuntakaavoissa esitetyn osalta.

## 5.4 Yhteisvaikutukset

Hankkeen yhteisvaikutukset muiden lähialueen tuulivoimahankkeiden kanssa yhteysviranomaisen arvioi merkittäväksi. Yhteysviranomaisen näkemyksen mukaan hanke muodostaa yhdessä lähialueelle toteutuneiden ja suunnitteilla olevien hankkeiden kanssa merkittäviä linnusto- ja maisemavaikutuksia sekä vaikutuksia ekologiin yhteyksiin ja ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen. Yhteysviranomaisen on yhtä mieltä arviointiselostuksessa esitetystä, että hankkeiden tarkka suunnittelu ja lieventävät toimenpiteet ovat oleellisia merkittävien yhteisvaikutusten välttämiseksi.

Yhteysviranomaisen pitää hyvänä, että yhteisvaikutuksia on käsitelty YVA-selostuksessa omassa kappaleessaan, jossa on tuotu esille yhteisvaikutusten merkittävyyttä ja siihen liittyvää epävarmuutta. Selostuksessa ei ole arvioitu yhteisvaikutusten merkittävyyttä kaikkien vaikutustyyppien osalta, vaan tuotu esiin arvioinnin vaikeus ja siihen liittyvät epävarmuudet. Näin ollen arviointi on joltain osin jäänyt keskeneräiseksi.

### **Yhteisvaikutukset linnustoon ja ekologiin yhteyksiin**

Selostuksessa esitetyn arvion mukaan hankkeesta voi Kultakalliot -tuulivoimahankkeen kanssa aiheutua suuria yhteisvaikutuksia metson soidinalueeseen ja merikotkaan sekä vähäisiä yhteisvaikutuksia kanahaukkareviiriin. Muun linnuston osalta yhteisvaikutusten merkittävyyttä ei selostuksessa ole selkeästi arvioitu, vaan tuotu esiin, että ennakkoon tehtävä laajamittainen yhteisvaikutusten arviointi on vaikeaa ja tuulivoimarakentamisen vaikutus on vain osatekijä populaatioiden kehityksessä.

Toisaalta yhteisvaikutuksista on todettu, että kaikki ympäröivät hankkeet esitetyssä laajuudessaan voivat yhdessä heikentää ekologiaa yhteyksiä ja vaikutukset voivat nousta kokonaisuutena merkittävämmäksi. Tätä ei kuitenkaan ole tuotu esiin yhteisvaikutuksia koskevissa johtopäätöksissä, joissa on todettu vaihtoehdon VE1 vaikutusten ekologiin yhteyksiin jäävän kohtalaiseksi kielteiseksi ja vaihtoehdon VE2 vaikutusten vähäiseksi kielteiseksi. Kun tarkoituksena on nimenomaan arvioida yhteisvaikutuksia, niin ei voida tarkastella vain yksittäisen hankevaihtoehdon vaikutuksia.

Yhteisvaikutusten aiheuttama elinympäristöjen ja ekologien yhteyksien pirstoutuminen ja reunavaikutukset on selostuksessa tunnistettu. Selostuksessa ei kuitenkaan ole huomioitu, että elinympäristöjen pirstaloitumisen lisäksi hankkeiden vaatima tiestö lisää ja mahdollistaa ympäristössä myös ihmisvaikutusta siitä aiheutuvine häiriöineen. Selostuksessa ei ole kyetty esittämään sellaisia konkreettisia toimia ekologien yhteyksien pirstoutumisen ja reunavaikutuksen lieventämiseksi, jotka voitaisiin etenkin Pyynevankankaan hankkeen yhteydessä toteuttaa. Selostuksen mukaan ekologisen yhteyden säilyminen voidaan turvata välttämällä sen pirstomista muulla maankäytöllä siten, että muodostuisi vaikutuksiltaan laajoja, pysyviä tai pitkäkestoisia epäjatkuvuuskohtia.

### **Yhteisvaikutukset maisemaan**

Merkittävimpien yhteisvaikutusten on maiseman osalta arvioitu kohdistuvan Storsjöträsketin selälle ja Kasalan ja Riispyyn kyliin. Yhteysviranomaisen katsoo, että

maisemalliset yhteisvaikutukset olisi tullut arvioida myös Selkämeren kansallispuistosta ja Yttergrundin majakalta. Yhteisvaikutuksia on hyvä havainnollistaa myös kuvasovittein varsinkin niiltä osin, kuin vaikutukset todetaan suuriksi.

### **Yhteisvaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen**

Yhteysviranomaisen pitää arviointiselostuksessa todettua ihmisten elinoloihin, viihtyvyyteen ja terveyteen kohdistuvien vaikutusten merkittävyyden arviointia oikean suuntaisena ja katsoo, että hankkeen yhteisvaikutukset ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen voivat olla merkittäviä. Hanke yhdessä muiden lähialueella suunnitteilla olevien hankkeiden kanssa muodostaa merkittäviä maisemavaikutuksia ja vaikuttaa alueen luontoon, maankäyttöön ja viihtyisyyteen ja sitä kautta edelleen ihmisten elinoloihin ja viihtyvyyteen. Vaikutukset voivat olla jopa arvioitua merkittävämpiä erityisesti lähialueen vakituksille ja vapaa-ajan asukkaille. Vaikka vaikutukset olisivat tulkinnanvaraisia, ovat ne kuitenkin kokijalleen todellisia. Myös asukaskyselyn vastauksissa tuotiin esille huoli hankkeen yhteisvaikutuksista muiden toiminnassa ja suunnitteilla olevien tuulivoimahankkeiden kanssa.

Yhteysviranomaiselle ei toimitettu arviointiselostuksesta yhtään yksityishenkilön antamaa mielipidettä. Tämä ei välttämättä tarkoita, että hankkeella olisi alueen asukkaiden, kesäasukkaiden ja maanomistajien hyväksyntä. Lähialueelle suunnitellut ja osittain jo toteutuneet tuulivoimahankkeet ovat voineet aiheuttaa sen, ettei mielipiteitä enää ole katsottu tarpeelliseksi antaa. Lisäksi osa mielipiteistä on saattanut kohdistua samanaikaisesti kuulutuksella olleeseen Pyynevankankaan tuulivoimapuiston osayleiskaavahankkeeseen.

Yhteysviranomaisen toteaa, että YVA-menettelyn aikana tehdyn asukaskyselyn tuloksia on syytä hyödyntää hankkeen jatkosuunnittelussa.

## **6 Muut ympäristövaikutukset**

Seuraavassa on käsitelty muita hankkeesta aiheutuvia vaikutuksia. Vaikka yhteysviranomaisen arvioi näiden vaikutusten olevan laadultaan ja laajuudeltaan sellaisia, ettei niitä voida luokitella merkittäviksi, liittyy näitä koskeviin selvityksiin epävarmuutta tai muuta huomioitavaa hankkeen jatkokäsittelyn kannalta, minkä vuoksi yhteysviranomaisen näkee tarpeellisenä tuoda ne esille osana perusteltua päätelmää.

Yhteysviranomaisen toteaa selkeyden vuoksi, että ympäristövaikutusten arviointimenettelyyn ei YVA-lain mukaan sisälly hankkeen mahdollisesti aiheuttamien taloudellisten vaikutusten tai menetysten arviointi tai haittojen korvausmenettely. Siksi niitä ei ole tarkasteltu tässä perustellussa päätelmässä.

### **Meluvaikutukset**

Yhteysviranomaisen pitää hyvänä, että hankkeen melua on arvioitu yhteismallinnuksena läheisen Kultakalliot -tuulivoimahankkeen kanssa. Arviointiselostuksessa Pyynevankankaan hankkeen meluvaikutukset yhdessä Kultakalliot-hankkeen kanssa on arvioitu molempien hankevaihtoehtojen osalta vähäisiksi kielteisiksi. Tehtyjen mallinnusten perusteella lähimmät asuin- ja lomarakennukset jäävät molemmissa vaihtoehdoissa

valtioneuvoston asetuksen (1107/2015) mukaisen melun ohjearvon 40 dB melualueen ulkopuolelle ja pienitaajuiset melutasot alittavat asumisterveysasetuksen (545/2015) mukaiset toimenpiderajat, kun huomioidaan rakennusten ääneneristävyysarvot.

Yhteysviranomaisen pitää tehtyä arviota perusteltuna, mutta muistuttaa arviointiin liittyvistä epävarmuustekijöistä. Se, etteivät melulle asetetut ohjearvot ylity, ei tarkoita sitä, etteikö melua voitaisi kokea häiritseväenä. Hankkeen meluvaikutukset voidaan kokea myös arvioitua suurempina, sillä lähialueen aikaisempi ääniympäristö muuttuu tuulivoimaloiden aiheuttaman melun johdosta. Muutos on myös pitkäaikainen ja vaikuttaa alueen käyttömahdollisuuksiin ja elinympäristön viihtyisyyteen.

### **Välke**

Selostuksen yhteydessä laaditun välkemallinnuksen tulokset on esitetty havainnollisesti sekä taulukoissa että kartoilla. Välkemallinnuksessa on mallinnettu todennäköinen välke, joka ei huomioi puuston suojaavaa vaikutusta. Mallinnusten perusteella todennäköinen vuotuinen välkeaika ja todennäköisen välkkeen päiväkohtainen maksimi jäävät molemmissa hankevaihtoehdoissa alle Ruotsissa käytössä olevan ohjearvon kaikkien lähialueen asuin- ja lomarakennusten kohdalla. Myös Pyynevankankaan ja Kultakallioiden hankkeiden välkkeen yhteisvaikutukset ovat vähäisiä eikä yhteisvaikutuksista aiheudu välkkeen ohjearvojen ylityksiä. Yhteysviranomaisen pitää esitettyä arviota oikeansuuntaisena ja katsoo, että mallinnuksen epävarmuustekijät on huomioitu arvioinnissa riittävästi.

### **Vaikutukset pintavesiin**

Yhteysviranomaisen katsoo, että vaikutusarviointi on tehty pintavesien osalta kiitettävästi. Esitetyt toimenpiteet haitallisten vaikutusten ehkäisemiseen ja lieventämiseen ovat asianmukaisia. Arviointiselostuksessa on tunnistettu olennaisten pintavesimuodostumien ekologinen tila ja hankealueen tärkeät pienvedet. Valumavesien virtausreitit ja hankealueelta ja sähkönsiirtoreittien varrelta on kuvattu riittävästi. Myös mahdollisten happamien sulfaattimaiden ja mustaliuskeen aiheuttamat riskit on tuulivoimaloiden osalta pääosin käsitelty. Haitallisten vaikutusten ehkäisyä ja lieventämistä ei ole kuitenkaan käsitelty lainkaan sähkönsiirtoreittien osalta.

Kasalanjoen ja Saunajärven herkkyyks arvioidaan selostuksessa suureksi. Jokaisen tuulivoimalan sekä sähkönsiirtoreittien vesistövaikutukset arvioidaan vähäiseksi kielteiseksi, eikä hankkeen arvioida vaikuttavan merkittävästi Kasalanjoen ekologiseen tilaan tai hidastavan tavoitetta sen tilan parantamisesta.

Kasalanjoen vedenlaatua on seurattu tiiviillä näytteenotolla hankealueella sekä joen ylävirrassa, missä pintavedet ovat kuormittuneita ojitettujen suometsien, turvetuotannon, ja peltoviljelyn seurauksena. Vaikka hankkeen pintavesivaikutukset on todettu vähäisiksi kielteisiksi, on lisäkuormituksen ehkäiseminen tarpeellista vallitsevien maankäyttömuotojen korkean kuormitustason vuoksi. Ehkäisemällä vesistökuormitusta varmistetaan, että hanke ei vaikuta kielteisesti Kasalanjoen ekologiseen tilaan tai vesitalouteen perustuvien luontokohteiden arvoihin. Osa suunnitelluista tuulivoimaloista sijoittuu hyvin lähellä Kasalanjoeta, jolloin niiden sijoittelussa on harkittava riittävät etäisyydet jokiuomaan. Valumavesien määrällinen ja laadullinen hallinta on järjestettävä

riittäväillä vedenpidätysrakenteilla, joilla voidaan estää syntyvä vesistökuormitus tuulivoiman, teiden ja sähkölinjojen rakentamisalueilla.

Happamien sulfaattimaiden riski on huomioitava myös sähkönsiirtoreiteillä ja tarvittaessa hankkeen jatkosuunnittelussa on esitettävä tältä osin haittojen lieventämiskeinoja. Tämä koskee erityisesti Siironjoen/Kätkänjoen valuma-aluetta, sillä happamilla vesipulsseilla voi olla merkittävä vaikutus jokeen, sillä jo nykyisellään joen pH on ajoittain alhainen. Happamien sulfaattimaiden esiintyminen tulee selvittää todennäköisillä esiintymisalueilla ennen ojitus- tai maanrakennustöiden aloittamista.

### **Ilmastovaikutukset**

Arviointi antaa pääosin kattavan kuvan hankkeen ilmastovaikutuksista. Selostuksessa on esitetty päästölaskennan lähdeaineisto sekä arviointiin liittyvät epävarmuustekijät, mikä lisää ilmastovaikutusten arvioinnin luotettavuutta.

Arvioinnista jää kuitenkin epäselväksi, miksi hiilinielujen poistumaa koskeva vaihteluväli on niin laaja, VE1 40-280 t co<sub>2</sub>-ekv/vuosi. Arvion vaihteluvälin laajuutta olisi ollut suotavaa perustella metsä- ja maaperätietojen osalta, jolloin se olisi parantanut arvioinnin läpinäkyvyyttä ja vaikutuksen merkittävyysarvioita. VE0-vaihtoehtoon ilmastovaikutusten luokittelu vähäisiksi kielteisiksi perustuu olettamukseen, että hankkeen tuottama sähkö korvataan muilla tuotantomuodoilla tai muualla tuotetulla tuulivoimalla siten, että niiden vaikutukset ovat arvioitavaa hanketta suuremmat. Tämä arvio vaikuttaa osin spekulatiiviselta, koska toteutumatta jäämisen seurauksia – positiivisia tai negatiivisia – ei voida varmuudella arvioida. Näistä syistä vaihtoehtoon VE0 ilmastovaikutus olisi voitu myös arvioida neutraaliksi.

Arvioinnissa on verrattu hankkeesta aiheutuvaa metsäpoistumaa Satakunnan metsäpinta-alaan, mutta vertailun tarkoitus jää selostuksessa epäselväksi. Arviossa todetaan, että Satakunnan metsät ovat merkittävä hiilinielu. Luonnonvarakeskuksen kokeellisen tilaston mukaan Satakunnan metsät ovat muuttuneet hiilinielusta päästölähteeksi vuodesta 2017 alkaen (Metsien maakunnittaiset hiilitasetulokset 2015–2023, LUKE), joten väite on kiistanalainen. Selostuksessa ei ollut arvioitu hankkeen hiilinieluihin ja hiilivarastoihin kohdistuvia elinkaarivaikutuksia. Yhteysviranomaisen arvion mukaan (Taulukko 19-3 ja sähkönsiirron reittien mitoitus) hankkeen hiilinieluihin ja hiilivarastoihin kohdistuvat elinkaarivaikutukset päästöiksi muutettuna ovat VE1:ssä 21 450–36 500 t CO<sub>2</sub> ja VE2:ssä 18 200–31 500 t CO<sub>2</sub> SVEA-reitillä. SVEB-reitillä vaikutukset ovat VE1:ssä 18 250–31 900 t CO<sub>2</sub> ja VE2:ssä 15 000–26 900 t CO<sub>2</sub>. Laskelmat perustuvat selostuksen tietoihin, joita ei ollut esitetty yhtenäiseksi summaksi arvioinnissa.

### **Vaikutukset pohjavesiin**

Arviointiselostuksen mukaiset voimalapaikat eivät sijoitu pohjavesialueiden läheisyyteen ja myös sähkönsiirtoreitit kulkevat pohjavesialueiden ulkopuolella, jolloin suoria vaikutuksia pohjavesialueisiin ei kohdistu. Vaikutukset pohjavesiin on YVA-selostuksessa arvioitu yleisesti vähäiseksi kielteiseksi.

Sähkönsiirtovaihtoehto SVEB kuitenkin sivuaa Kallträskinkankaan (1028702) 1-luokan pohjavesialuetta. Yhteysviranomaisen huomauttaa, että pohjavesialueelta on saatavissa

pohjaveden korkeuksista ja virtaussuunnista runsaasti seurantatietoa, jota olisi pelkän karttatarkastelun sijasta voitu hyödyntää arvioitaessa maakaapelin rakentamisen vaikutuksia pohjavesialueelle.

Esitetyt pohjavesiarvioinnit ovat riittäviä ja vaikutukset ovat todennäköisesti vähäisiä. On kuitenkin olemassa riski, että maakaapelin asennustyöt vaihtoehdossa SVEB pohjavesimuodostuman reunalla, hyvän vedenjohtokyvyn omaavassa maaperässä, saattavat aiheuttaa vaikutuksia pohjaveden laadulle tai määrälle. Pohjaveden pinnantas vaihtelee Valtatie 8 vieressä olevan seurantaputken havaintojen perusteella noin 0,5–1,5 m maanpinnan tason alla, joten kaivutyöt tulevat todennäköisesti ulottumaan pohjaveden pinnan tasolle tai sen alle. Tästä syystä kaivutyössä tulee noudattaa erityistä huolellisuutta.

### **Vaikutukset muinaisjäännöksiin**

Selostuksessa on tunnistettu, että sähkönsiirtovaihtoehdossa SVEA vaikutus Isojoella sijaitsevaan tervahautaan Heikijärvi (1000045786) muodostuu suureksi kielteiseksi ilman lieventämistoimenpiteitä. Selostuksessa esitettyjen lieventämistoimenpiteiden mukaan muinaisjäännöksiin kohdistuvia vaikutuksia voidaan vähentää huomioimalla riittävät suojavyöhykkeet sekä merkitsemällä muinaisjäännökset suojavyöhykkeineen rakentamisen ajaksi maastoon. Museoviranomaiset ovat katsoneet selostuksesta annetuissa lausunnoissaan, että vaikutukset muinaisjäännöksiin on arvioitu kattavasti.

Yhteysviranomainen katsoo, että muinaisjäännökset tulee hankkeeseen liittyvien rakennus-, metsänhoito- ja kunnossapitotöiden ajaksi merkitä selkeästi, jotta muinaisjäännösten vahingoittuminen edes vahingossa varmasti vältetään.

### **Vaikutukset luonnonvarojen hyödyntämiseen**

Yhteysviranomainen yhtyy arviointiselostuksen johtopäätökseen, jonka mukaan hankkeesta aiheutuu molemmilla hankevaihtoehdoilla sekä vähäisiä negatiivisia että positiivisia vaikutuksia luonnonvarojen hyödyntämiseen. Tuulivoimalla voidaan korvata uusiutumattomia energialähteitä ja hankkeen myötä rakennettava/uudistettava tiestö hyödyttää alueen metsätaloutta. Haitallisia vaikutuksia muodostuu voimalapaikkojen, tiestön ja sähkönsiirtoreittien kohdalla menetettynä maa-alana, joita ei voida hyödyntää metsätalouteen, maa- ja kiviainesten ottoon tai marjastukseen ja sienestykseen. Lisäksi tuulivoimaloiden rakentaminen vaatii luonnonvaroja ja energiaa hankealueen ulkopuolelta.

Yhteysviranomainen toteaa, että sähkönsiirron toteuttaminen maakaapeleilla vähentää metsäkatoa verrattuna ilmajohdoilla tapahtuvaan sähkönsiirtoon. Tiestön parantaminen hankkeen toteuttamisen yhteydessä edistää metsään perustuvien elinkeinojen harjoittamista alueella, mutta samalla pirstoo metsäkuviota pienemmäksi. Olemassa olevan tiestön käyttö uusien teiden rakentamisen sijaan vähentää pirstaloitumista. Rakentamisessa tulee mahdollisuuksien mukaan hyödyntää uusiomateriaalivaihtoehtoja sekä materiaaleja, jotka voidaan kierrättää hankkeen purkamisen yhteydessä.

## **7 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat sekä arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyssä ja -päätöksessä**

### **7.1 Hankkeen edellyttämät suunnitelmat ja luvat**

Yhteysviranomainen katsoo, että selostuksessa on tunnistettu hyvin hankkeen mahdollisesti edellyttämät luvat. Yhteysviranomainen kuitenkin muistuttaa, että mikäli hankkeeseen liittyy muita kuin vähäisiksi katsottavia ojituksia, tulee Lupa- ja valvontavirastolle tehdä vesilain (587/2011) 5. luvun 6 §:n mukainen ojitusilmoitus. Hankkeen rakentajan on vesilain 5. luvun 6 §:n mukaisesti ilmoitettava muusta kuin vähäisestä ojituksesta valtion valvontaviranomaiselle vähintään 60 vuorokautta ennen ojitukseen ryhtymistä. Ilmoituksessa tulee kuvata mm. ojitusjärjestelyt ja tarvittavat haittojen lieventämistoimenpiteet.

Hankkeessa tulee huomioida Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosaston lausunto, jossa on todettu, että hankkeesta vastaavan tulee hakea lupaa tilapäiselle tuulivoimalan osien kuljetukseen tarkoitetulle liittymälle elinvoimakeskukselta. Lisäksi tuulivoimalan osien kuljetusten päätyttyä liittymälle on haettava pysyvä liittymälupa ja liittymä tulee entisöidä normaalikokoiseksi. Myös erikoiskuljetuksille ja kaapeleiden, johtojen tai putkien sijoittamiseen tiealueelle tarvitaan elinvoimakeskuksen lupa.

Jatkosuunnittelussa on myös hyvä huomioida, että sähkönsiirtoreitistä valtatie 8 läheisyydessä tulee kuulla Lounais-Suomen elinvoimakeskuksen liikenneosastoa suunnitelmien tarkennuttua. Kaapeleiden, johtojen tai putkien sijoittamiseen tiealueelle tarvitaan elinvoimakeskuksen lupa.

### **7.2 Arvioinnin huomioon ottaminen lupamenettelyissä ja kaavoituksessa**

Hanketta koskevaan lupahakemukseen on liitettävä arviointiselostus ja tämä yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Lupaviranomaisen on varmistettava, että perusteltu päätelmä on ajan tasalla lupa-asiaa ratkaistaessa. Hankkeesta vastaava voi tarvittaessa pyytää ennen lupa-asian vireille tuloa yhteysviranomaista esittämään näkemyksensä perustellun päätelmän ajantasaisuudesta. Ajantasaistamisen tarvetta voidaan joutua tarkastelemaan esimerkiksi, jos hanke on muuttunut tai arvioinnista on kulunut pitkä aika.

Lupaviranomainen ei saa myöntää lupaa hankkeen toteuttamiseen eikä tehdä muuta siihen rinnastettavaa päätöstä ennen kuin se on saanut käyttöönsä arviointiselostuksen ja perustellun päätelmän. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevien kuulemisten tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon. Lupalaeissa on lisäksi tarkemmat säännökset ympäristövaikutusten arviointimenettelyn huomioon ottamisesta.

Maakuntien liitot ovat lausunnoissaan tuoneet esiin useita hankkeen jatkosuunnittelussa ja tarkemmassa kaavoitusmenettelyssä tarkennettavia ja huomioitavia asioita maakuntakaavojen osalta. Huomiot koskevat sekä tuulivoimala-alueita että sähkönsiirtoreittejä.

## 8 Perustellun päätelmän toimittaminen ja siitä tiedottaminen

Yhteysviranomainen toimittaa perustellun päätelmän sekä kopiot arviointiselostuksesta saamistaan lausunnoista ja mielipiteistä hankkeesta vastaavalle.

Perusteltu päätelmä toimitetaan tiedoksi hanketta käsitteleville viranomaisille, vaikutusalueen kunnille, maakuntien liitoille ja muille asianomaisille viranomaisille sekä mielipiteiden antajille.

Perusteltu päätelmä annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella YVA-lain 23 §:n mukaisesti. Lisäksi perusteltu päätelmä sekä saadut lausunnot ovat nähtävillä ymparisto.fi-palvelussa osoitteessa: [www.ymparisto.fi/pyynevankankaan-tuulivoima-YVA](http://www.ymparisto.fi/pyynevankankaan-tuulivoima-YVA)

## 9 Suoritemaksu, sen määräytyminen ja maksua koskeva oikaisumahdollisuus

Suoritemaksu on 11 400 euroa.

Yhteysviranomaisen perustellusta päätelmästä perittävä maksu on määritelty hankkeen vaatiman työmäärän mukaisesti (14 –23 henkilötyöpäivää). Maksu määräytyy elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksuista annetun asetuksen 794/2024 perusteella (selostus tullut vireille vuonna 2025).

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että perustellusta päätelmästä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Lupa- ja valvontavirastosta kuuden kuukauden kuluessa tämän perustellun päätelmän antamispäivästä.

## 10 Sovelletut säännökset

- Laki ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (252/2017) 19 ja 23 §
- Valtioneuvoston asetus ympäristövaikutusten arviointimenettelystä (277/2017) 4 §
- Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 §
- Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025 1§.

Perustellun päätelmän valmisteluun ovat osallistuneet seuraavat Lupa- ja valvontaviraston asiantuntijat: ylitarkastaja Johanna Rinne, ylitarkastaja Niilo Aro, ylitarkastaja Krister Dalhem, ylitarkastaja Wiljam Eklund, ylitarkastaja Anna-Maria Koivisto ja ylitarkastaja Asko Sydänoja. Lisäksi valmisteluun osallistuivat vuonna 2025 Varsinais-Suomen ELY-keskuksen aikana erityisasiantuntija Sonja Lukkarinen.

Tämä asiakirja on hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Erika Liesegang ja ratkaissut ylitarkastaja Erika Heikkinen

**Liitteet**

Maksua koskeva oikaisuvaatimusosoitus

**Jakelu**

Lakisääteinen jakelu

**Tiedoksi**

Lausunnon antajat (sähköisesti)

**Lupa- ja valvontavirasto**

Postiosoite: PL 20, 13035 LVV

Puhelinvaihde: 0295 254 000

kirjaamo@lvv.fi | lvv.fi

Tämä asiakirja LVV-U/26163/2026 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LVV-U/26163/2026 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Liesegang Erika 03.03.2026 10:03

Ratkaisija Heikkinen Erika 03.03.2026 10:05